
Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 1999 (26200-X)**, en over:

- de motie-Van der Knaap c.s. over overtollig militair en burgerpersoneel (26200-X, nr. 12);
- de motie-Zijlstra over het aantal vlag- en opperofficierfuncties (26200-X, nr. 13);
- de motie-Zijlstra/Van den Doel over arbeidsplaatsen in Den Helder (26200-X, nr. 14);
- de motie-Harrewijn over het dekken van tegenvallers uit de defensiebegroting (26200-X, nr. 15);
- de motie-Harrewijn over de mobilisabele reserve (26200-X, nr. 16);
- de motie-Van den Doel/Van 't Riet over de personele aspecten van vredesoperaties (26200-X, nr. 18);
- de motie-Stellingwerf/Van der Knaap over verbetering van arbeidsvoorwaarden van defensiepersoneel (26200-X, nr. 19).

(Zie vergadering van 8 december 1998.)

De **voorzitter**: Ik deel mede, dat mevrouw Van Ardenne-van der Hoeven haar amendement op stuk nr. 9 intrekt.

Op verzoek van de heer Stellingwerf stel ik voor, de motie Stellingwerf-Van der Knaap (26200-X, nr. 19) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring vooraf.

□

De heer **Harrewijn** (GroenLinks): Mevrouw de voorzitter! Namens mijn fractie wil ik toelichten waarom de grootst mogelijke meerderheid van de GroenLinks-fractie voor de defensiebegroting zal stemmen. Dat is bij ons geen vanzelfsprekendheid. Dat is ieder jaar een discussiepunt. De positieve stem is allereerst ingegeven door en in lijn met onze steun aan de vredesoperaties. Dit laat onverlet dat volgens ons nog veel te veel geld wordt besteed aan de traditionele taak van landsverdediging binnen de defensiebegroting.

Het feit dat er in 1999 375 mln. wordt bezuinigd op de defensiebegroting, is een stap in de goede richting, die wij dan ook betrokken hebben bij onze overweging ditmaal voor te stemmen. Wij verwachten dat deze verschuiving in de richting van een kleinere krijgsmacht, primair gericht op vredesoperaties zich ook de volgende jaren doorzet om onze fractie als voorstemmer te behouden.

Tot slot wil ik nog aantekenen dat wij tegen die onderdelen van de begroting zijn die betrekking hebben op opslag en inzet van kernwapens.

De artikelen 1 t/m 4, de begrotingsstaat, onderdeel uitgaven en verplichtingen, de begrotingsstaat, onderdeel ontvangsten, de begrotingsstaat, onderdeel agent-schappen, en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

□

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van de SP en het lid Van Gent van GroenLinks tegen het wetsvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van der Knaap c.s. (26200-X, nr. 12).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, het CDA, het GPV, de RPF en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Zijlstra (26200-X, nr. 13).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de PvdA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Zijlstra/Van den Doel (26200-X, nr. 14).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Harrewijn (26200-X, nr. 15).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en GroenLinks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Harrewijn (26200-X, nr. 16).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van den Doel/Van 't Riet (26200-X, nr. 18).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over acht moties**, ingediend tijdens het debat naar aanleiding van een algemeen overleg over de **PKB ruimtelijk beleid**, te weten:

- de motie-Duivesteyn c.s. over meer ruimte voor individueel opdrachtgeverschap (25180, nr. 85);
- de motie-Van Gent over de bebouwing in nieuwe landgoederen (25180, nr. 86);
- de motie-Van Gent over hoge bebouwingsdichtheid op bedrijfsterreinen (25180, nr. 87);
- de motie-Van Gent over duurzaamheid van bedrijfsterreinen (25180, nr. 88);
- de motie-Van Gent over restrictief beleid t.a.v. ruimtebeslag door verstedelijking (25180, nr. 89);
- de motie-Verbugt over ruimte voor werklocaties (25180, nr. 90);
- de motie-Ravesteyn c.s. over meer woningen binnen de bebouwingscontouren in het Groene Hart (25180, nr. 91);
- de motie-Van der Staaij over de binnenvaart (25180, nr. 92).

(Zie vergadering van 8 december 1998.)

De **voorzitter**: De motie-Verbugt/Leers (25180, nr. 90) is in die zin gewijzigd, dat het dictum thans luidt: